

Nytt fra

ØSTMARKA

Medlemsblad for Østmarkas Venner 46. årgang Nr. 3/2012

*Nasjonalpark i Østmarka
Per Anders Nordengen
Dugnad på Sarabråten*

Hold Østmarka ren!

Av Johan Ellingsen

Lederen har ordet:

Vi opplever dessverre at forsøpling av marka synes å være et tiltakende problem. Dette ble også tatt opp som sak på årsmøtet. Uten at det er noen gode undersøkelser på det, synes det som om problemet er størst rundt vannene hvor det er mest naturlig at folk slår seg ned for å raste. Og naturlig nok har vi inntrykk av at forsøplingen er størst nærmest byen.

En type forsøpling – som også er et stort sosialt problem – er forekomsten av rene teltleirer på utilgjengelige steder nær byen der folk har bodd i mangel av annet husvære. Bymiljøetaten forteller at det er en stor jobb å fjerne alt fra slike leirer. Men også innover i marka finner man søppel, særlig på steder der det slås opp telt. Det er fristende å sitere grunnleggeren av speiderbevegelsen, Sir Baden Powell som visstnok en gang skal ha uttalt at det er tre ting du skal etterlate deg på en telt plass, det er ingen ting, ingen ting og ingen ting! Generelt skal man etterlate seg en telt- eller rasteplass i en slik stand man selv ønsker å finne den.

Vi har ikke noe tro på mer skilting og oppsetting av søppelkasser (som jo må tømmes) når problemet er så enkelt å løse ved at man bare tar med seg tilbake det man bar inn. Dette har noe med å stimulere til en etisk riktig markakultur på lik linje med det å ferdes hensynsfullt på stier og løyper. Jeg tror dessverre at for mange tilrettelagte rasteplasser også brin-

ger med seg et forsøplingsproblem som må følges opp. Det vil alltid være noen som gir blaffen og som overlater til andre å rydde opp etter seg. Selv er jeg alltid i tvil om jeg skal rydde opp andres søppel, men ølbokser og flasker som kan være direkte farlig for dyr og mennesker, tar jeg i alle fall med.

En ting det heldigvis er blitt mindre av er heliumballongene i aluminiumsfolie som stiger til himmels og som før eller siden daler ned igjen og som aldri råtner. Skiforeningen gjorde det eneste fornuftige med å forby salg av disse i forbindelse med arrangementene i Holmenkollen fordi svært mange dukket opp igjen i skogene rundt Holmenkollen. Men som ivrig sopplukker som gjerne går utenom stiene der andre ikke har gått, finner jeg hvert år aluminiumsfolie på de utroligste steder i marka.

Om det er noen trøst, har vel mange opplevd andre steder i verden med atskillig større søppelproblem enn hos oss. Ikke desto mindre må vi fortsette å motarbeide forsøplingen om det er i gater eller i marka. Det handler om å vise et solidarisk ansvar for naturen og for fellesskapet som et uttrykk for et godt utviklet samfunn. Jeg tror at mange som meg har erfart at litt søppel gjerne generer mer, så da får vi tålmodig fortsette å plukke opp etter andre i troen på at det hjelper ...

Nytt fra Østmarka – Medlemsblad for Østmarkas Venner

Ansvarlig utgiver: Østmarkas Venner,
Postboks 37 Haugerud, 0616 Oslo
Redaktør: Helga Gunnarsdóttir 95 99 23 49
E-post: helga@ostmarkasvenner.no
Redaksjonskomité: Ane Haugland og Cathrine Søberg

Forsidebilde: Liten skogsbekk i Grøndalen.
Foto: Sverre M. Fjelstad
Grafisk design, repro og trykking: 07 Gruppen AS, Oslo
Opplag: 4 400
Frist for stoff til neste nr. er 1. november 2012

Nye nettsider for Østmarkas Venner

I forrige nummer av Nytt fra Østmarka skrev vi at nye nettsider var planlagt lansert i løpet av juni 2012. Litt forsinket er nå de nye nettsidene oppe og går. Vi er meget godt fornøyd med våre nye sider, og det håper vi våre medlemmer også blir. Det er fortsatt en del stoff vi vil legge inn i løpet av høsten – følg med!

På sidene finner du mange bilder tatt av to Østmarka-fotografer: Sverre M. Fjelstad og Espen Bratlie. Vi retter en varm takk til dem begge.

Østmarkas Venner har som mål at de nye nettsidene skal bli en god informasjonskanal ut til våre eksisterende og fremtidige medlemmer.

Vi oppfordrer derfor spesielt alle til å abonnere på vårt nyhetsvarsel – påmelding på nettsiden! www.ostmarkasvenner.no

Østmarkas Venner er nå også tilgjengelig på Facebook, og nye «venner» ønskes velkommen! Legg gjerne inn kommentarer, bilder og turforslag.

Styret retter en særlig takk til vår tidligere webmaster Jan Saghaug for hans mangeårige innsats. Samtidig takker vi vårt nye styremedlem og webredaktør Ingunn Lian Nylund for flott innsats med å løse de nye nettsidene i havn.

Helga Gunnarsdottir

Styret i Østmarkas Venner 2012–2013

Leder: Johan Ellingsen 90 92 15 68

Nestleder: Helga Gunnarsdóttir 95 99 23 49

Sigmund Hågvar 91 71 45 10

Arne Kvalheim 90 03 33 40

Wenche Fuglstad 97 54 36 14

Inger Tangen 41 25 66 47

Ingunn Lian Nylund 94 98 20 06

Arild Rambøl 90 07 81 09

Varamedlemmer: Ane Haugland 97 59 80 05

Sekretær og medlemsarkiv: Monica Hoel 97 64 05 84

Regnskap: Kristin Ohnstad 93 40 66 71

E-post til styret og ansatte: fornavn@ostmarkasvenner.no

Vern Østmarkas hjerte!

Tekst og foto: Sverre M. Fjelstad

Turer i rikt og variert terreng vil alltid gjøre inntrykk som former oss. Fra guttedagene kan jeg huske hvor utrolig spennende det var å pakke sekken om fredagskvelden, for så å legge i vei østover så lenge det var lyst nok til å følge stiene. De førte meg så å si alltid til hjertet av Østmarka – nettopp der vi nå håper å få vår nye nasjonalpark. De først virkelige langturene – med overnatting i gammelskog med villmarkspreg, hadde jeg i lag med Korpås-Olsen. De som ikke har hørt eller lest om ham, bør vite at han var bosatt i en liten hytte innunder Korpåsen – derav navnet. Han døde i november 1952.

Lenge før ordene natur- og miljøvern ble tatt i bruk, var Korpås-Olsen en sann naturverner. For mer enn 60 år siden innså han at det måtte innføres restriksjoner på menneskenes bruk av naturen for å unngå å slite den i stykker. I årene som er gått siden Korpås-Olsens død, har vi erfart hvor rett han hadde i sin engstelse og sine påstander: Utalige skoger rundt om i landet er blitt rasert; de ligger der i dag som artsfattige og kjedelige «granåkre». I biologisk forstand – og for naturopplevelsen – er hver og en av dem en liten katastrofe.

Korpås-Olsen ivret spesielt for den gamle skogen langt inne i Østmarka, nettopp de delene som Østmarkas Venner nå går inn for å verne. Jeg er sikker på at den gamle eneboeren i Korpåsen hadde blitt begeistret for våre planer, hvis han hadde hatt kjenn-

skap til dem. «Hele Østmarka bør bli nasjonalpark!» fremholdt han en gang. I dag vet vi at *det* ikke lar seg gjøre, men jeg synes vi bør prise oss lykkelige hvis verneforslagets nåværende utstrekning blir tatt til følge.

I ukene som er gått siden planene om en nasjonalpark i Østmarka ble kjent, har jeg fått mange hyggelige tilbakemeldinger fra markabrukere som bifaller forslaget. Men noen få har stilt meg spørsmålet: *Trenger vi en nasjonalpark når vi har så mye skog rundt hovedstaden? Dessuten har vi jo markaloven som sikrer store områder for friluftsfolket?* Et hovedpoeng med nasjonalparken er at skogsdrift og nye veier blir forbudt i hjertet av marka. Markaloven tillater derimot fortsatt skogsdrift i hele Østmarka. Ikke alltid har jeg hatt anledning til å besvare spørsmålet grundig, men i hovedtrekk går forslaget vårt ut på å opprette en brukspark, der hovedformålet er rekreasjon, friluftsliv og økoturisme. Dette er viktige momenter som mange med meg støtter fullt ut.

Det har visst alltid vært lettere for oss mennesker å rasere enn å bevare. I så måte har skogen fått unngjelde for våre innfall og handlinger. Til tross for at økologene forteller oss at skogen er et komplisert samfunn som er svært sårbart for nær sagt alle inngrep, og at vi trenger skogen for i det hele tatt å kunne eksistere, fortsetter vi å ødelegge skog – særlig i lavlandet. Det vil sikkert mange av medlemmene som har mottatt

*Far og sønn ved «gaupeur» i villmarkspreget
terreng i hjertet av Østmarka.*

Den staselige Steinsjøsvarven.

Nytt fra Østmarka i en årrekke, være enige i; inngrepene har vært mange – flere også svært alvorlige.

Plante- og dyrelivet vil alltid berike turene våre. Heldigvis finnes det en rekke bestemmelser her i landet som bidrar til å verne truede og sårbare arter mot utryddelse. Blant annet har vi flere lover og vernetiltak som nasjonalparker, landskapsvernområder og naturreservater. Alle disse tiltakene kommer selvsagt naturen til gode. Når de noen steder likevel ikke er tilstrekkelige til å sikre artsmangfoldet og hindre arter i å dø ut, skyldes det i første rekke *omfanget* – at leveområdet ikke er stort nok. *Det* er også en av grunnene til at jeg bifaller forslaget om en nasjonalpark i Østmarka: I sin foreslåtte størrelse (ca. 60 km²) vil den dekke et forholdsvis stort område.

Når den i tillegg omslutter *Ramstadslottet* og *Østmarka naturreservat*, gir den artsvernet enda større styrke. De to reservatene utgjør i dag noen av de mest inngrepsfrie barskog-områdene på hele Østlandet. Nettopp derfor er det av stor betydning at de omslutes av en nasjonalpark; sistnevnte vil på en måte fungere som en buffersone omkring dem.

Det faktum at nasjonalparker vil verne de betydelige skogsområdene utenfor reservatene, er et viktig moment. På flere kanter omkring dem – i skogene omkring Tonevann, Steinsjøen, Skålsjøen og Drettvann for eksempel, ligger det fortsatt spennende eventyrskoger som bør få varig vern.

Fra flere av mine arbeidsformer kjenner jeg dette området godt. Jeg har ikke tall på alle

de dyr og fugler jeg har forevige her i årenes løp – og som senere er blitt vist i mine fjernsynsfilmer, bøker og artikler. I en årrekke fulgte jeg en staselig elgokse i traktene Steinsjøvartten – Liseterkollen. Den var uvanlig mørk; et par skogskarer omtalte den som *Steinsjøvartten* (se bildet på motsatt side). Da den noen år etter fotograferingen/filmingen ble skutt under elgjakten, var det trolig flere enn meg som savnet den. Den hørte liksom med i skogbildet i disse traktene.

Det koster å verne skog, og erstatningsordningen er i dag god. Egentlig er det hele et økonomisk spørsmål. En skogeier skal forståelig nok leve av skogen sin – og derfor vil han hogge i den. Etter min og mange andres mening er det storsamfunnet som bør betale regningen. Når vi bruket milliarder av kroner på idrettsarrangementer, fasjonable byggverk og andre prestisjefregede prosjekter som i grunnen har forholdsvis kortvarig verdi, så *må* vi ha råd til å verne barskog som har verdier langt inn i framtiden.

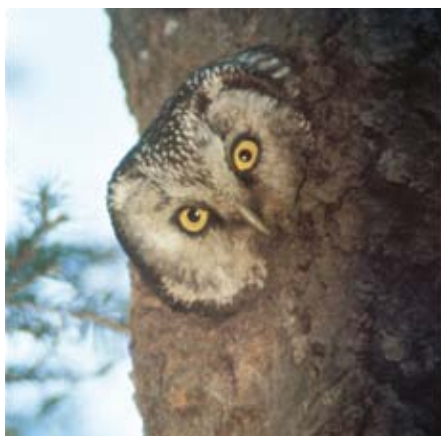
Barskogvernet står sentralt i markasammenheng. Selv om skogene rundt hovedstaden har vært drevet usedvanlig hardt de siste tiårene, med store snauhogster og en ren labyrint av skogsbilveier – som i Nordmarka, har noen områder fortsatt innslag av såkalt naturskog, ja til og med noen små lommer med urskog. Dette gjelder ikke minst det området som nå er foreslått som nasjonalpark. Etter Sigmund Hågvassens mening er området det mest inngrepsfrie større skogsområde på Sørøstlandet! En uttalelse jeg er helt enig i.

Oslo er blitt en storby – den har bokstavelig tatt vokst over sine grenser. Det gjelder så vel geografisk utbredelse som trivsel. Titu-

sener av Oslo-borgere er til daglig omgitt av betong, plast og stål, de lever i tett befolkede områder med mye stress og stor forurensning. For disse menneskene må vissheten om at de i løpet av bare forholdsvis kort tid kan oppleve en nasjonalpark med mye storlagen natur like i nærheten av storbyen, være en hyggelig kjensgjerning. Jeg overdriver ikke når jeg påstår at knapt noen annen hovedstad i hele verden kan by sine innbyggere lignende muligheter til rekreasjon og spennende naturopplevelser.

Tenk bare på hvor mye disse traktene i hjertet av Østmarka har å bety for opplevelsen av *stillhet* ... Med nasjonalparkstatus vil det bli merkbart stillere i skogene her. Ingen støyende motorsager eller skogsmaskiner vil bryte stillheten. Jeg lar Ketil Bjørnstads ord bli mine: *Østmarka er et godt sted for stillhet, meditasjon og forløsende, viktig tanker. I Østmarka opplever jeg stillheten og naturens kraft.*

Så la oss være stolte av Østmarka og støtte planene om nasjonalpark der!

Perleugle i spettehull i osp.

Høstmøte om nasjonalpark

Den sjeldne dvergspetten finnes flere steder i Østmarka. Her er den fotografert på hekkeplassen i en død, morken bjørkestamme. Foto: Sverre M. Fjelstad.

Mandag 5. november kl. 19.00 på Skullerudstua

Sigmund Hågvar presenterer nasjonalparkforslaget

Pause med kaffe og wienerbrød!

Paneldebatt med miljøbyråd i Oslo Ola Elvestuen, sentrale politikere og representanter for markaorganisasjonene.

Spørsmål fra salen og dialog

Ny utgave av Even Saugstads Østmarka fra A til Å som medlemmene kan kjøpe med hyggelig rabatt

Alle er hjertelig velkomne til spennende møte!

NASJONALPARK I ØSTMARKA

– praktiske konsekvenser for bruken?

Av Helga Gunnarsdóttir

Da vi antar at flere av våre lesere har en del spørsmål om saksgang og hvilken betydning en nasjonalpark vil ha for bruken og forvaltningen av området, har vi samlet en del informasjon basert på fakta fra nasjonale miljøvernmyndigheter om nasjonalparker.

Nasjonalparker – vår felles naturarv

Vi oppretter nasjonalparker for å ta vare på store naturområder – fra hav til fjell. For naturen sin egen del, for oss og for kommende generasjoner (vår understreking). Nasjonalparkene rommer storslått natur med variert dyre- og planteliv, fosser og breer, høye fjell, endeløse vidder, dype skoger, vakre fjorder og kystområder. I tillegg finner du kulturminner som viser hvordan områdene ble brukt før. I nasjonalparkene er mulighetene for gode og spennende naturopplevelser mangfoldige. Bruk den flotte naturen vår – på naturen sine forutsetninger. Velkommen til Norges nasjonalparker!

(DN infobrosjyre om nasjonalparker).

Følgende generelle regler gjelder for friluftslivet i nasjonalparker:

- Du kan gå hvor du vil, på beina eller på ski. Alt som har motor er i utgangspunktet forbudt men maskinpreparering av eksisterende skiløyper vil bli tillatt (vår tilføyelse).
- Rast hvor du vil, overnatt gjerne i telt. Rydd opp etter deg, og ta med søpla hjem.

- Du kan tenne bål, men husk det generelle forbudet mot bål mellom 15. april og 15. september. Vis hensyn når du sanker ved.
- Du kan plukke bær, matsopp og vanlige planter til eget bruk. Vis hensyn til kulturminner, vegetasjon og dyreliv. Ta ekstra hensyn i hekke- og yngletida.
- Benytt deg av mulighetene til jakt og fiske. Husk jakt-/fiskekort. Ikke bruk levende fisk som agn. Du må heller ikke ta med deg levende fisk fra ett vassdrag til et annet.
- Du kan ta med deg hund, men husk båndtvang i perioden 1. april til 20. august.
- (DN infobrosjyre om nasjonalparker.)

Hytter i nasjonalparken

Dagens markalov regulerer i utgangspunktet hytter i marka og en nasjonalpark vil ikke endre på dette i negativ retning for hytteeiere. I nasjonalparker er følgende vanlig praksis: Ordinære vedlikeholdsarbeider på eksisterende bygninger kan gjennomføres uten at planer for dette skal forelegges forvaltningsmyndigheten. Det skal tas hensyn til eventuelle kulturvernfarende interesser. Det kan gis tillatelse til gjenoppføring av bygninger som går tapt ved brann eller naturskade, i samsvar med vanlig forvaltningspraksis i naturvernområder i Norge. På Hardangervidda gis det for eksempel tillatelse til ombygging av byg-

ninger innafor eksisterende grunnflate, mindre tilbygg, riving av gamle bygninger og oppføring av nye med samme størrelse og for same bruk, nybygg eller større tilbygg til eksisterende turisthytter tillates.

Fortsatt kjøring til hytter innenfor en framtidig nasjonalpark kan løse på flere måter:

- Kjøretillatelse til hytteiere på lignende måte som i dag
- At grensene til nasjonalparken trekkes utenom veiene (dvs at veiene ligger utenfor nasjonalparken)

Forbud mot skogsdrift og nye skogsbilveier

Ordinær skogsdrift vil ikke være forenelig med verneformålet. Skjøtsel av hensyn til for eksempel friluftslivet kan bli tillatt. Anleggelse av nye skogsbilveier og traktorveier vil bli forbudt. Vedlikehold av veier til for eksempel Rausjø og Vangen vil bli tillatt.

Saksgang fram til eventuell nasjonalpark

Hvis det er lokal interesse i kommunene for å utrede opprettelse av en nasjonalpark i hjertet av Østmarka vil miljøvernministeren be Direktoratet for naturforvaltning (DN) om å starte opp arbeidet. De vil i sin tur be Fylkesmannen i Oslo og Akershus om å utføre oppgaven. Fylkesmannen vil være interessert i å ha en god og tett dialog med alle berørte parter. De vil da sannsynligvis invitere kommunene og andre parter til å delta i et rådgivende utvalg. Det rådgivende utvalget kan bestå av representanter for kommunene, fylkeskommunen, grunneiere og de frivillige markasorganisasjonene. Oppstart av planarbeidet og konsekvensutredningen vil starte samtidig. Det rådgivende utvalget vil bistå fylkesmannen ved utarbeidelse av oppstartmel-

dingen, konsekvensutredningen (utføres av konsulenter) og høringsdokumentet.

Verneforslaget vil bli sendt på lokal og sentral høring. Etter høringen vil fylkesmannen sende sin tilråding til DN som konfererer igjen med lokal forvaltning. Etter det er verneforslaget klart til å vedtas som en kongelig resolusjon med tilhørende kart og verneforskrift for Østmarka nasjonalpark. Denne prosessen vil minimum ta 3 år.

Verneforskrift og forvaltningsplan

I den praktiske og daglige forvaltningen av nasjonalparkene vil det være behov for en nyansering og presisering av verneforskriftene, dvs. en plan som inneholder mer detaljerte og konkrete «kjøreregler». En slik plan kalles en forvaltningsplan. Særlig for verneområder med mange og sterke brukerinteresser er det behov for å utarbeide forvaltningsplaner. En forvaltningsplan skal utfylle verneforskriften.

Forvaltningsplanen skal:

- være et hjelpemiddel for å realisere formålet med vernet av nasjonalparken,
- være et redskap for å avveie brukerinteresser gjennom praktisering av verneforskriften,
- bidra til å avklare og konkretisere hva som kan tillates av ulike aktiviteter og tiltak i nasjonalparken.

Mens verneforskriften for nasjonalparken er juridisk bindende, er forvaltningsplanen veiledende. En viktig side ved forvaltningsplanen er at den vil gi økt forutsigbarhet for grunneiere, rettighetshavere og andre i spørsmål knyttet til forvaltningen av verneforskriften for nasjonalparken.

Nasjonalparkstyre og -forvalter

I motsetning til i dag hvor Fylkesmannen i Oslo/Akershus har forvaltningsansvaret i henhold til markaloven, vil det bli opprettet et nasjonalparkstyre som blir forvaltningsmyndighet for Østmarka nasjonalpark. Nasjonalparkstyret vil ha medlemmer oppnevnt fra kommunene (Oslo, Ski, Enebakk, Lørenskog og Rælingen) og Akershus fylkeskommune. Sekretariat for nasjonalparkstyret skal være en eller flere nasjonalparkforvaltere ansatt hos fylkesmannen, men med lokalt kontorsted (nasjonalparksentret).

Nasjonalparksenter

Det vil bli opprettet et Østmarka nasjonalparksenter hvis formål kan bli å øke kunnskapen om nasjonalparken, dens natur, dyre- og planteliv, historie og kulturminner. Senteret kan også bidra til kunnskap og forskning, samt være et naturlig knutepunkt for de ulike interessegruppene i nasjonalparken. Nasjonalparksenteret vil være åpent for alle

som ønsker mer informasjon om nasjonalparken enten de skal på tur eller ønsker å vite litt om bakgrunnen for den flotte naturen i området. På senteret vil du for eksempel kunne finne utstillinger av dyr og fugler, bilde/filmfremvisninger, bøker og annen trykket informasjon, foredrag, kafé, utvalg for kart, tilbud om guidete turer med mer. Nasjonalparksenteret vil være kontorstedet for nasjonalparkforvalteren og kan også ha en egen naturveileder med pedagogisk ansvar for aktiv formidlingen til barn og unge. Nasjonalparksentret vil således være et informasjons- og forvaltnings-senter og bli svært verdifullt for alle brukere av Østmarka.

Andre kilder enn de som er nevnt i artikkelen: Kongelig resolusjon. Verneplan for Ytre Hvaler. Opprettelse av Ytre Hvaler nasjonalpark i Hvaler og Fredrikstad kommuner i Østfold fylke og Forskrift om vern for Hardangervidda nasjonalpark.

Heftye juniors hus på Sarabråten, ca 1890.

Kuskeboligen ca 1937.

Hjulbåten «Sara» på Nøkle vann.

Sarabråten, 22. september fra kl. 12.00: **Dugnad, grillmat og foredrag**

Bli med på å ruste opp ruinene og området rundt Sara-bråten. Plassen med den spennende historien fortjener en ansiktsløftning, og nå kan du gjøre en innsats og samtidig få påfyll med både mat og historie.

Møt opp på Sarabråten kl. 12.00. Vi rensker ruiner og gangveier, kutter kratt og småbusker og gjør annet for å få den tidligere så staselige plassen i bedre stand. Kl. 15.00 serverer vi litt grillmat, boller og kaffe/saft og kl. 16.00 holder Østmarkbok-forfatter Even Saugstad et foredrag og tar oss med på en rusletur i nærområdet. Hvis du ikke har anledning til å være med på dugnaden, er du hjertelig velkommen til grillmat og foredrag.

Har du lyst til å bli med, er det fint om du melder din interesse til Arne Egil Sagen, arne.egil.sagen@online.no (evt tlf. 957 34 344). Ta gjerne med kvistkutter/-saks og/eller børste med stiv bust/metall-spattel (til å fjerne mose fra ruinene). Ellers har vi en del utstyr til utlån.

Vi som står bak arrangementet er en nylig etablert gruppe i Østmarkas Venner som ønsker å sette fokus på denne perlen i vårt nærområde. Vi ønsker å utvikle Sarabråten til en portal for innsikt i historie og kultur for denne delen av Østmarka der deler av historien skal gjenskapes og formidles gjennom ulike tiltak. Sarabråten skal være både et kulturminne og en attraksjon for friluftslivs- og historisk interesserte østmarksnaboer. Initiativ til gruppa er tatt av Østmarkas Venner i samarbeid med Østensjø Historielag, Nøkle vann Ro- og padlekubb og DNT Oslo og Omegn. Vårt håp er at dugnad og kulturkveld på Sarabråten skal bli en årlig tradisjon.

Sarabråten var konsul Thomas Heftyes og senere sønnen telegrafbestyrer Thomas T. Heftyes store gods og representasjonsbolig ved Nøkle vann fra 1856 fram til 1917. Her var datidens turister velkomne. Og her frekventerte kongelige og kunstnere.

Nær Sarabråten ble landets første speidertropp startet i 1910. Det store hopprennet, Sarabråtenrennet, ble arrangert her med bl. a. kronprins Olav på deltakerlista. Minnesmerket over norske gutter som falt under 2. verdenskrig i Østmarka ble avduket på Sarabråten i 1946. Siste hus på Sarabråten brant ned i 1971.

Magi i Østmarka

Bli med på en kraftfull opplevelsedag i Østmarka søndag 14. oktober kl.11–15.

Vi henter kraft fra naturen. Bevisstgjøring av sanser står sentralt.
Vi samles rundt bålet ved en vakker plass ved Nøkle vann, og kvitter oss
rituelt med det vi ikke lenger trenger mentalt og følelsesmessig.

Hva er du villig til å gi slipp på for å få mer glød,
glede og mot inn i livet ditt?

Ta med matpakke, termos og sitteunderlag.
Oppmøte på parkeringsplassen før Østmarksetra kl.11.
Begrenset antall deltagere.

Påmelding til cathrine@bedre-hverdag.no innen 30. september.
For nærmere opplysninger om Cathrine, se www.pippikraft.no og
www.bedre-hverdag.no.

Foto: Steinar Saghaug

Hogst på Haukåsen

Av Johan Ellingsen

Midt på sommeren i år fikk vi et skikkelig hakeslepp da vår turglade sekretær kunne melde at en stor hogst var på gang rundt radaren på Haukåsen. Dette var helt ukjent for oss, og vi slo full alarm ved å kontakte de andre friluftsansjonene og OOF. Det viste seg at det etter krav fra Luftfartsverket var foretatt hogst rundt radaren for å bedre sendingsforholdene, bl.a. mot Gardermoen. Hogstflaten var mye større enn det maksimalt tillatte i Østmarka, og flere av stiene opp til tårnet var berørt. Selv om de unngikk å kjøre på stiene, var det på noen bløte partier tydelig skader på terrenget.

Hogsten var ikke innmeldt på vanlig måte, og vi kunne ikke forstå det plutselige hastverket med å hogge midt i ferien. Nok en gang er vi rystet over hvor svakt skogbehandlingen står når enda et nytt «vesen» går utenom alle lover og regler, jfr. tidligere bekymringer i dette bladet om beredskaps-

mastene for nødsambandet som dukker opp i Østmarka. På en befaring med skogavdelingen fikk vi beskjed om at hogsten var godkjent av Landbruksavdelingen hos Fylkesmannen, men vi mener bestemt at saken burde vært forelagt oss til uttalelse.

Nå skal det sies at vi møtte turgåere som var meget begeistret over den fine utsikten de nå hadde fått helt ut til Oslofjorden, men det er saksgangen – eller mangel av sådan – og nødvendigheten av så kraftig hogst som vi reagerer på.

Med håp om at agurktiden ga «åpnere» mikrofoner i Østlandssendingen tok vi kontakt med dem, men så kom det noen romfolk og slo seg ned med telt foran Trefoldighetskirken – og da var plutselig rasering av et turområde ikke så hett stoff lenger... Saken vil bli fulgt opp av oss i et planlagt møte med Skogavdelingen i Bymiljøetaten.

Ønsker nye navn på verneområder i Østmarka

For første gang i historien kan områder i Østmarka vernes ene og alene etter hvilken betydning de har for friluftsopplevelsen. Østmarkas Venner foreslo fire områder. To av disse «Lutvann-Hauktjern» og «Dølerud-Spinneren-Svartdalen» er tatt med videre i verneprosessen sammen med 26 andre områder i Osloomarka. Verneforslaget forventes å bli sendt på høring i januar 2013 og vedtas i statsråd før sommeren 2013.

– Vi har valgt ut skogsområder som har særlig verdi for natur- og friluftsopplevelse. Målet med verneprosessen er å bevare verdifulle områder for friluftslivet i marka i all fremtidig, sier fylkesmiljøvernsjef Anne-

Marie Vikla. – Vi ønsker nå innspill fra grunneiere, kommuner, lag og foreninger om avgrensning av områdene, vernebestemmelsene for områdene og ikke minst – hva områdene skal hete, fortsetter Vikla.

Områdene har nå kun midlertidige navn, og Østmarkas Venner inviterer medlemmene til å foreslå gode navn som er både gjenkjennelige og gjerne har en historisk betydning.

Forslaget kan sendes til Sigmund Hågvar, sigmund@ostmarkasvenner.no, mobil: 91 71 45 10.

Du kan følge saken på våre nettsider.

*Lutvann fra utsikten mot nord.
Foto: Steinar Saghaug*

NYTT fra styret!

1. Styremøte nr 4 3/5 2012

- ØV har uttalt seg om etterbruken av Grønmo.
- Lanseringen av forslaget til nasjonalpark ble gjennomgått. Begge disse sakene ble for øvrig omtalt i Nytt fra Østmarka nr. 2/12
- Styret fikk forespørsel fra Frøy IF om klossing av stier ifm et terrengsykkelritt. Vi er skeptiske til at stier slites ned og at det bygges nye klosser. Disse må jo også vedlikeholdes. Vi mottar stadig klager på ødeleggelse av stier pga terrengsykling og ber om å bli høringspart for idrettsavdelingen i Bymiljøetaten når søknader om terrengsykkelritt behandles.
- ØV støtter Frie Fugler Forlag med kr. 15.000,- til utgivelse av ny utgave av Østmarka fra A til Å.
- Styret går i mot Enebakk kommunes forslag til regulering av NY5 Råkendalen næringspark dersom det innebærer store sprengningsarbeider og plage for naboer og friluftsliv i området.
- Styret diskuterte en henvendelse om å bedre atkomsten til marka og Myrdammen fra Nordby skole i Rælingen. Leder tar kontakt med kommunen og Nordby skole.

2. Styremøte nr. 5 16/6 2012

- Styremøtet ble denne gangen holdt på den nyoppussede Vangen Skistue med noen tidligere tillitsvalgte som gjester.
- Foreningens nye websider begynner å ta form etter en kjempeinnsats fra våre to styre-medlemmer Ingunn og Helga. Et elektronisk arkiv for styret inngår i oppgraderingen.
- Styret var fornøyd med oppslutningen om pressekonferansen for forslaget om opprettelse av Østmarka nasjonalpark. Vi avventer nå videre behandling i Byrådet i Oslo som tar saken videre med Enebakk og Ski kommune.
- Det jobbes aktivt med å gjenreise Sarabråten som en portal for historie og friluftsliv. Styret i ØV anbefaler at det opprettes en prosjektgruppe som arbeider med Sarabråten, og vi bevilger kr. 5000,- til gruppas arbeid. Kontaktperson for styret er Wenche Fuglstad.
- I forbindelse med utarbeiding av en flerbruksplan for Oslomarka i regi av OOF, skal ØV gjøre et registreringsarbeid for friluftstilbud i Østmarka. Arild Rambøl er kontaktperson for arbeidet.

- Styret har sendt høringsuttalelse til Bymiljøetaten (BYM) om Plan for idrett og friluftsliv 2013–2016. Vi har bl.a. påpekt behovet for mer hensynsfull bruk av marka – og at regulering av terrengsykling i enkelte områder kan bli påkrevd slik det er gjort bl.a. for riding. Styret registrerer for øvrig at foreningens forslag om fortgang i arbeidet med Sørli friluftsgård, rehabilitering av Korketrekkeren (steinbru) på den kulturhistoriske veien til Sara-bråten eller rehabilitering av husmannsplassen Dølerud med tilhørende kulturlandskap ikke er tatt med som prioritert tiltak i perioden. Vi påpekte også at mange tiltak som planlegges av BYM krever tillatelse etter markaloven.
- Styret har også uttalt seg om Reguleringsplan for ny hovedvannledning Skullerud-Enebakkveien som eventuelt skal legges i tunnel. Inngrepet vil få konsekvenser for friluftslivet i området, og med erfaringene fra Romeriksporten er vi bekymret for mulig lekkasjer fra Østmarka og ned i tunnelen. Vi påpeker behov for grundige geologiske undersøkelser i planleggingen og at terrenget over tunnelen må overvåkes i anleggstiden.

Tøffe jenter i regnværet!

En meget regnfull lørdag i juni dro seks tøffe jenter på oppdagelsestur med Sigmund Hågvar. Fra venstre Ronja, Sigmund, Tuva, Aurora (foran), Elida, Johan, Selma og Andrea. Foto: Helga Gunnarsdóttir.

Per Anders Nordengen:

Begeistret for ØSTMARKAS SJEL

Tekst og foto: Cathrine Søberg

Sommerhimmelen hvelver seg utvasket, høy og lys på en av de vakreste sommerdagene i Østmarka. Regnet fra kvelden før krydrer en lett fuktighet på bladene, det grønne greset, bladenes struktur. Lyset skinner magisk hvitt. En berusende duft og syn av mjørdurt, rødkløver og blåklommer møter oss mellom Skullerudstua og Rustadsaga. Geitramser nikker mykt i vinden. Strofer fra svarttroststruper fyller himmelrommet med velklingende toner. Østmarka framstår opphøyet og overjordisk på denne gylne, magiske høysommerdagen.

– Østmarka betyr veldig mye for meg, sier en av landets mest etterspurte foredragsholdere, Per Anders Nordengen. Han er også prest og samtaleveileder. Han understreker hvor fascinert han er av Østmarkas historie, med flyktningeruten, alle tidligere bosetninger, det kupert landskapet og tømmerfløtingen som preger Østmarkas sjel. **Nordengen håper på nasjonalpark i hjertet av Østmarka og at mange års kamp mot inngrep mot mer skogsdrift og veiutbygging blir kronet med hell.**

I juni holdt han et tankevekkende og inspirerende kåseri om «Hans Børli og det gode liv» på det årlige junitreffet på Opistun, Børli.

Her snakket han om de levende Børli-ordene, om å «bli berørt av ord», for ord kan berøre oss og gjøre noe med oss. Børli sier selv at han «lærte språket sitt av vinden». Kanskje det er derfor det er som om ordene hans i de utallige diktene har blåst og pustet seg inn i manges liv, og har berørt oss. Som en stille susen, som vindens hvisken berører ordene hans. Børlis ord har blåst seg inn i manges liv, og de har utvidet våre indre landskaper. –Børlis ord er levende, de har sjel, og de har trengt seg i manges sjeler og beriket, skapt gjenkjennelse, gitt inspirasjon og livsmot.

Verdsetting av skaperverket

Nordengen bor på Ljan, hvor han i lengre tid var prest på Hauketo. Nå er han freelanceprest, og sier at Østmarka betyr mye for han når det gjelder utløp for troen sin. Han setter veldig pris på skaperverket, og en gang i halvåret har han 30 minutters gudstjeneste i Østmarkkappelet, og han synes det er ypperlig å kombinere dette med søndagstur og utforskning av Østmarkas kvaliteter. Hit har han tatt med konfirmanter og lært dem gleden ved å være tilstede her og nå i skaperverket. Det er viktig å få dem bort dra den usunne, stillesittende dataverdenen, sier Nordengen engasjert. Nordengen er oppvokst med et nært forhold til marka, og ble i barne- og

Per Anders Nordengen foran et storslått asketre i nærheten av Skullerudstua.

ungdomsårene dratt på tur hver helg i Nordmarka. Turene i Nordmarka savner han ikke, han er derimot glad og takknemlig for at han har dette privilegiet å bo så nært mangfoldige Østmarka. Det betyr veldig mye å ha muligheten til nærhet med naturen i en storby, sier han. –Jeg er utrolig heldig som bor så nær naturparadiset. Østmarka bruker han til alle årstider, til fots, på sykkel og ski. Våren med blomstring er fascinerende, jeg elsker markblomstene, luktene, de grønne

nyansene, høstfargene og mangfoldet her. Dampen av Moder Jord. Han prøver hele tiden å utforske nye områder og har sitt favorittområde ved Skjelbreia og nordover. Han har ikke vært øst for Vangen, men dette står på planen i tida framover. Som ivrig syklist savner han en sykkelforbindelse mellom nord og sør fra Losby, og mellom Grønmo og Sandbakken, ellers synes han Østmarka er godt tilrettelagt for friluftsfolket.

Per Anders Nordengen på sykkel for å utforske Østmarkas gleder og skjønnhet.

Naturens kunst

Ingen menneskelaget kunst er så fantastisk som naturen. Få gleder er så store som de vi finner i det enkle, i det hverdagslige og i de tingene som ikke koster så mye. Og ingen ting er viktigere enn øyeblikket, sier Nordengen. Han er opptatt av å ta vare på de gode «nær-livet-opplevelsene» som hverdagene gir oss. – Det handler om å lete etter mulighetene i livet og i stillhet og ettertanke stille spørsmål om hvor er jeg, og hva jeg vil. Østmarka er et utmerket sted for å nære sjel og kropp. Jeg elsker å gå alene, men det er også et flott sted å ha samtaler her. I Østmarka

kommer tankene til meg, ikke fra meg. Det er lett å bli påkoblet jordas og universets hjerte i Østmarka. Fantastisk påfyll, sier Nordengen begeistret.

Det gode liv i Østmarka

– Det gode liv handler for mange i dag om tre ting; om nærhet og harmoni med naturen, om å nyte øyeblikket og være til stede her og nå, og om enkelthet, om å finne og sette pris på verdier som er gratis midt i overflods- og konsumsamfunnet. Østmarka har en sjel som gjør at vi moderne mennesker berøres av det gode liv når vi er i Østmarka. Samtidig møter mange av oss også en lengsel etter å gjøre noe med egne prioriteringer slik at vi kan leve enda mer det gode liv, sier Nordengen. –Langs den stien jeg ofte går tur ved Hvervenbukta, står det et gammelt eiketre med en stamme så tykk at armene ikke engang rekker halvveis rundt det. Gjennom årenes løp har det vokst ut mange grener. Kan det tenkes noe så sammensatt og noe så helt på samme tid som et tre? Grenene vitner om det sammensatte, om ulike sider. Noen er store, og noen er små og uanselige. Noen er frodige, mens andre er nesten råtnende. Noen grener har mer liv og tar seg bedre ut enn andre. I vinterhalvåret er grenene bladløse og nakne slik at eika framstår vakker i sin sårbarhet. Om våren og sommeren strutter det av frodig livsglede, før høstbladene igjen vitner om at alt har en ende. Dette treet minner meg om eget liv. – I går oppdaget jeg en brukken gren, som etterlot et sår. Det minner meg om at trærne er vår mor og far, våre røtter og våre sårbare liv. De spiller våre liv og våre egne årstider. Vi har mye å lære av trærne! Snakk med dem og hold rundt dem, avslutter Per Anders Nordengen.

Utsikt fra Tonekollen mot Mosjøen. Foto: Espen Bratlie.

Østmarka

Per Kaarmo

Han har et sted
dit han liker å gå...
der skogen er høy
og mennesker små.

Til en bortgjemt plass
i Østmarkas lier...
utenfor vei
og gjengrodde stier.

Der blikket kan søke
over skogkledd heier
og favne en rikdom
vi alle eier.

En arv vi har fått
en arv vi skal verne...
for det finnes jo dem
som dette vil fjerne.

De fremmer sitt krav
i velkjente toner...
om bygging i Markas
ytterste soner.

Men bak deres taler
og flom av ord...
så snakkes det sjelden
om Marka i nord.

For når spaden skal stikkes
i jorda som først...
så menes det nok
her i Marka i øst.

Men dette er vårt
det er noe vi eier...
så vi kjemper i mot
så lenge vi greier.

Og vi setter vårt håp
til alle vi kjenner...
for Marka i øst
den har mange venner.

Slåttetreff juni 2012

Av Johan Ellingsen

Slåttekurs med Bent Nilssen. Foto: Wenche Fuglstad

Den 28. juni opprant med kaldt vær og regntunge skyer over Østmarka og med ekstra høy vannstand i Børtervann – skulle det femte slåttetreffet på Bøvelstad bli en våt opplevelse? Alle de foregående slåttetreffene har vært velsignet med strålende sol og bading i Børtervann, men 2012 skulle gi balanse i statistikken. Med regnet plaskende ned, trakk slåttegjengen utover fredag ettermiddag inn til Bøvelstad fra alle kanter, en kom blåstien fra Flateby, mange kom blåstien fra Rausjø og båten gikk i skytteltrafikk over Børtervann. Til slutt var vi nærmere 20 personer som installerte oss rundt omkring i telt, i fjøset og i sovesalen oppe. Wenches herlige suppe gikk ned på høykant og med en god lunk på ovnen var stemningen upåklagelig i den godt motiverte gjengen.

Lørdagen opprant med et lavt og regntungt skydekke, men det var i hvert fall oppholdsvær! Vår innleide slåtteinstruktør Bent fra Sande i Vestfold kom på morgenkvisten, og etter avtale med ham begynte vi kurset med en botanisering rundt gården for å ta de ulike skiftene nærmere i øyesyn. Innmarka med små skifter her og der rundt gården ble nok mest brukt til grasproduksjon for hesten (og kanskje ei ku). På enkelte flekker med lett, sandig jord ble det dyrket poteter og så var det sikkert noen få dekar med korn. En av flere forutsetninger for å overleve på Bøvelstad var skikkelig stell av hesten som gikk i tungt arbeid hele høsten og vinteren med lunning og utkjøring av tømmer.

De fleste hadde brukt låen før, men noen nykommere fikk en rask innføring i kunsten og så var det rett ut i enga for å slå. Høyet ble hengt på hesjen før det ble servert slåttegraut med rød saft. Vi fikk også slått oppe i lia mot øst der floraen tyder på at det er gammel slåttemark. Mjødurt, bregner og geitrams utenom vollen ble også slått og fraktet bort på en presenning. Nytt av året var en spellemann fra Enebakk som med trekkspillet fikk opp stemningen blant de vel 20 deltakerne.

På søndag ble det en kort tur i reservatet før regnet satte inn igjen for fullt, og siste del av turen over vannet ble ganske fuktig, men takk og pris, regnfrakken ble bare brukt til å holde knotten unna!

Kraftfulle kvinner

på Sarabråten

To kvinner holdt kraftfulle taler den vakre forsommerkvelden den 7. juni. Minnestunden ble gjennomført på tradisjonelt vis med mange frammøtte. I år knyttet korets framføring av Til ungdommen rørende bånd mellom 7. juni og 22. juli.

Tekst og foto: Helga Gunnarsdóttir

Kveldens hovedtaler var Gerd Kristiansen, leder i landsrådet for Heimevernet og nestleder i LO. Hun la naturligvis vekt på Milorg og motstandskampen og viktigheten av et godt forsvar. –Vi skal både bekjempe anti-demokratiske og nazistiske holdninger, og samtidig skal vi ha en forsvarsstyrke som gjør at vi kan forsvare våre grenser og vårt demokrati. Det var krigens Milorg som la grunnlaget for etterkrigstidens Heimevern. En stor gruppe Milorgfolk, med sine erfaringer, kunnskaper og styrke ble ryggraden i Heimevernet. De la grunnlaget for et Heimevern som spenner helt frem til i dag, sa Kristiansen blant annet i sin tale. Du kan lese hennes tale på våre nettsider.

Østmarkas Venner hadde i år også valgt å markere det forferdelige terrorangrepet 22. juli i fjor, og inviterte generalsekretær i AUF Tonje Brenna til å holde en appell. Hun har vist en imponerende styrke det siste året og hennes vitnemål under rettsaken i vår har blitt lagt merke til. Rett etter sommerferien ble hun som den yngste noen sinne ansatt som politisk rådgiver på statsministerens kontor. –Vi vil kjempe, ikke med vold og våpen, men med en overbevisning som er sterkere enn noen gang og en urokkelig tro

Over: Kai Ekanger sammen med Gerd (til venstre) og Tonje. Under: Koret synger «Til Ungdommen».

på fellesskapets styrke og på det gode i mennesket, sa hun blant annet. –Vår takk og anerkjennelse til de som døde for fascismens hånd skal ikke kun være et minutts stillhet – men et liv i kamp, sa Tonje Brenna da hun avsluttet sin sterke appell på Sarabråten. Appellen kan du lese på våre nettsider.

Kart over Solåsen og rettelser til mine artikler i *Nytt fra Østmarka*

ØV-Nytt nr 2/2012: *Solåsen og søstrene Holm*, på side 33-34 skriver jeg om bautasteinen med inskripsjonen «Solaasen 1920». Jeg skrev at steinen ble funnet på stedet og gjenreist av avdøde Kjell Stengaard rundt år 2000. Dette er imidlertid ikke riktig. Tom Askerøi forteller at steinen stod oppreist på stedet også 17. mai 1995, da han og kona kom over den, på leting etter Korpås-Olsens boplass. Askerøi har sett at inskripsjonen er blitt malt opp senere. Her har det nok oppstått en forveksling med minnesmerket/steinen som ble satt opp like ved Korpås-Olsens bosted, av Kjell Stengaard for rundt 12 år siden.

ØV-Nytt nr 4/2011: *Plassen Bøvelstad og folket der*. Bildet på side 39, fra 1974, er ikke av Magnus Dammen, men av Bjørnar Hansen og hesten hans. Bjørnar bodde i mange år på plassen Nersaga i Rausjøgrenda, og det var han som i noen år slo og tørket graset på Bøvelstad – til hestefôr. (Det er Bjørnar selv som har gjort meg oppmerksom på dette.)

Lise Henriksen

Stefanie i Galleri Anneks.
Foto: Cathrine Søberg

KUNST og SOPPKONTROLL på Sandbakken i høst

Ny utstilling – åpning med foredrag

8. september blir det ny kunstutstilling på Sandbakken. Da får vi kunst fra Østmarka på våre vegger! Det er kunstneren Stefanie Reinhart som holder til på den tidligere husmannsplassen Hullet ved Rustadsaga, som skal pryde Sandbakkens vegger de neste månedene. Hun driver Galleri Anneks hvor hun holder kurs og stiller ut egne og andres bilder. Hun finner både inspirasjon og motiver i Østmarka, og stikkord for salgsutstillingen her er skogslinjer, skogsfarger, skogsformer. Utstillingen åpner lørdag 8. september kl. 12.00 med foredrag av Feng-shui-konsulent Elisabeth Stensø; Wabi Sabi og de «fem elementene». Foredraget er gratis og det er ingen påmelding.

Soppkontroll

Fra førstkommande søndag og fram til 7. oktober kan du få sjekket soppfangsten din her på Sandbakken. Det er representanter for Oslo og omland sopp- og nyttevekstforening som på kyndig vis sjekker soppkurvene og gir råd og tips om sopp og soppsanking. Kontrollen er fra 15.00 til 17.00 og kaféen holder også åpent til 17.00 dagene med soppkontroll.

Åpningstider

Nå i barmarksperioden har de åpent:
fredager: 11–16, lørdager: 10–16, søndager
10–16 (til 17 på dager med soppkontroll)

Se også www.sandbakken.org og Sandbakken på Facebook.

H.G.

Bålfest. Foto: Nils P. Øxseth

Bidra i arbeidet med **organisasjonenes flerbruksplan** for marka

Av Jan Fredriksen

Da markaloven ble vedtatt i 2009, inviterte Oslo og Omland Friluftsråd markaorganisasjonene til å delta i et flerbruksplanprosjekt for Marka. Østmarkas Venner deltar aktivt i prosjektet, som hittil har resultert i et dokument der organisasjonene med utgangspunkt i visjonen «Marka – unik og umistelig for naturopplevelse, helse og trivsel», har stilt opp mål og gitt anbefalinger om hvorledes marka i framtiden bør forvaltes for å oppfylle markalovens formål.

Visjon, mål og anbefalinger er grunnlaget for det som skal resultere i en flerbruksplan for marka for kommende 10-årsperiode. Arbeidet med å registrere eksisterende verneområder, kulturminner og anlegg og tilbud for friluftsliv og idrett, samt ønskede og planlagte anlegg og tilbud er i full gang.

Alle de 19 markakommunene er besøkt, og eksisterende og planlagte friluftslivs- og idretts tiltak innen deres del av marka er registrert.

Formålet med flerbruksplanen er å utarbeide en samlet og mest mulig fullstendig oversikt over de verdier og tilbud som finnes i Marka og avklare hvorledes markaorganisasjonene stiller seg til de tiltak som planlegges gjennomført i de forskjellige markaområdene. Ved at organisasjonene blir informert og får mulighet til vurdere tiltakene i et helhetlig perspektiv på et tidlig tidspunkt, får en mulighet til å påvirke planene, vurdere eventuelle alternative løsninger og på den måten bidra til å forebygge konflikter.

Representanter for markaorganisasjonene, historielag m.fl. deltar i arbeidet med å registrere kulturminner og friluftstilbud og forslag til nye verneområder, friluftstilbud og idrettsanlegg.

Marka med sine 1,7 millioner dekar rommer et utall av friluftstilbud og opplevelsesverdier som ingen har full oversikt over. Når en nå for første gang forsøker å lage en samlet oversikt, trenger vi bistand fra alle som har kjennskap til kulturminner som ikke er allment kjent, spesielle steder eller områder som bør

bevares, fine utsiktsområder, fine rasteplasser/ oppholdsområder eller annet som vurderes å være av interesse for markabrukerne.

Forslag om utbedring av eksisterende stier og løyper, eventuelt nedlegging/omlegging av stier og løyper og anlegg av nye sti- og løypetraseer, er det også ønskelig å få melding om.

I samarbeid med styret i Østmarkas Venner retter flerbruksplanprosjektet en henstilling til dere som leser «Nytt fra Østmarka» om å bidra i arbeidet med flerbruksplanen for Marka.

Du som mener at du har noe å bidra med på de områder som er omtalt foran, anmodes om å gi melding til Østmarkas Venner v/Arild Rambøl, postaboks 37, 0616 Oslo, E-postadresse: arild@ostmarkasvenner.no Det som meldes må være inntegnet på kart og beskrevet ganske kort.

Fristen for å gi melding til Arild er 10. oktober 2012.

STØTT Østmarkas Venner via GRASROTANDELEN

GRASROTANDELEN ^{AS}

ØSTMARKAS VENNER

Aktivitetskalender for medlemmer av Østmarkas Venner

Aktivitet	Dato	Foredragsholder/ Guide	Annonseres
Dugnad på Sarabråten	22. sept	Even Saugstad	Se side 12
Høsttur med NOA	7. okt	Johan Ellingsen	Se nettsidene
Magi i Østmarka	14. okt	Cathrine Søberg	Se side 13
Høstmøte om nasjonalparken	5. november	Flere	Se side 8

Bli medlem du også!

Du som vil støtte Østmarkas Venner, bli medlem! Skriv navn og adresse her, klipp ut og send til: Østmarkas Venner, Postboks 37 Haugerud, 0616 Oslo

Navn:

Telefon:

Adresse:

Postnummer og -sted :

Kontingenten er kr 150 per år. Borettslag, bedrifter og organisasjoner kr 300 per år.
Blankett vil bli tilsendt etter innmelding.

Eller meld deg inn via: www.ostmarkasvenner.no